

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över förslag till ytterligare förlängning av det förstärkta stödet vid korttidsarbete

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Det föreslås att den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete förlängs med ytterligare tre månader till och med den 30 september 2021. Staten föreslås under perioden den 1 juli–30 september 2021 ta en lika stor andel av kostnaden som tidigare, d.v.s. 75 procent, och även förhållandet mellan arbetsgivarens och arbetstagarans andel av kostnaden föreslås vara densamma som enligt gällande regler. Preliminärt stöd ska under perioden 1 juli–30 september 2021 därmed bestämmas genom att underlaget multipliceras med 98,6 procent. Löneminskningen ska under samma period uppgå till 4, 6, 7,5 respektive 12 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40, 60 och 80 procent. En arbetsgivare som har fått ett godkännande för perioden december 2020–juni 2021 föreslås få godkännandet förlängt för perioden juli–september 2021 om arbetsgivaren begär det och de ekonomiska svårigheterna förväntas kvarstå. Detta innebär att den arbetsgivare som haft stöd under någon av månaderna december 2020–juni 2021 och som avser att söka preliminärt stöd för juli–september 2021 t.ex. inte behöver ge in underlag för att visa orsakerna till de ekonomiska svårigheterna. Arbetsgivaren behöver inte heller lämna in ett nytt yttrande från revisor enligt 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall. En begäran om förlängning bör göras före utgången av juli 2021. Arbetsgivaren måste fortsatt lämna in de avtal som träffats om korttidsarbete för aktuella månader i samband med ansökan om preliminärt stöd. För stödmånader som infaller under perioden 1 juli–30 september 2021 ska jämförelsemånaden vara april 2021. Med hänsyn till att rätten till preliminärt stöd under juli–september föreslås utgå från en ny jämförelsemånad behöver arbetsgivaren kunna tillhandahålla de underlag som det medför. För arbetsgivare som inte har ansökt om stöd tidigare och därför inte tidigare har blivit godkända för stöd måste dock utbetalningar av stöd avseende stödmånaderna juli-september föregås av ordinarie prövning. För stödmånader under perioden 1 juli–30 september 2021 ska arbetsgivaren ge in en ansökan om preliminärt stöd och göra en avstämning senast vid utgången av november 2021. Förslaget innebär ändringar i 1, 3, 10, 11, 15 och 16 §§ samt att en ny paragraf, 4 a §, införs. Förslaget föreslås träda i kraft den 29 juni 2021.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagsställaren anger att ett system med statligt stöd vid korttidsarbete trädde i kraft den 1 januari 2014. Stöd enligt det systemet får endast lämnas om det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående. Syftet med stödet är att kunna stödja sysselsättningen

och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete. Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen. Bestämmelserna om stöd finns i lagen (2013:948) och förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete. Stöd enligt detta ursprungliga system aktiveras genom att regeringen meddelar föreskrifter för en stödperiod om tolv månader, som kan förlängas en gång med tolv månader. Stödet administreras av Skatteverket. Den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft, som är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Stödperioden är begränsad till sex månader i följd med möjlighet till förlängning i ytterligare tre månader. Stödet administreras av Tillväxtverket.

För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har stödet vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket tillfälligt förstärkts, innebärande bland annat att staten under stödmånader som infallit under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 har stått för tre fjärdedelar av den totala kostnaden, jämfört med tidigare en tredjedel. Dessutom infördes för stödmånader som inföll under perioden 1 maj– 31 juli 2020 en fjärde nivå för arbetstidsminskning respektive löneminskning. Genom införandet av den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall kan stöd vid korttidsarbete lämnas för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 även till en arbetsgivare som under 2020, enligt de ordinarie reglerna, fått stöd för maximalt antal månader, d.v.s. nio månader, eller som omfattas av karenstiden på 24 månader. Den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall trädde i kraft den 15 februari 2021 och upphör att gälla vid utgången av juni 2021.

Förslagsställaren anger att Sverige och omvärlden fortsatt befinner sig i en mycket allvarlig situation med anledning av spridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 och att det inte är möjligt att med säkerhet förutse hur pandemin kommer att utvecklas eller hur länge den kommer att pågå. Med hänsyn till den alltjämt pågående smittspridningen är det av stor betydelse att åtgärder även fortsättningsvis vidtas för att dämpa effekterna av pandemin för företag och samhällsekonomin. Många företag är fortsatt kraftigt påverkade av pandemin, inte minst de branscher som drabbats av restriktioner. De smittobegränsande restriktionerna kan vidare förväntas finnas kvar ytterligare en tid innan de gradvis fasas ut. Det finns dessutom stor osäkerhet i smittutvecklingen för andra halvåret 2021 relaterat till bland annat förseningar i vaccinationer. Av bibehållna restriktioner följer en negativ inverkan på återhämtningen. En förlängning av möjligheten till korttidsarbete bedöms vid bibehållna restriktioner vara en lämplig åtgärd för att undvika företagskonkurser och värna anställningar i drabbade branscher och därigenom minska arbetslösheten. Mot denna bakgrund görs bedömningen att det kan finnas behov av en möjlighet till stöd vid korttidsarbete även efter den 30 juni 2021.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren anger att vid oförändrade regler skulle företag som redan fått stöd inte få tillgång till detta efter den sista juni. Förslagsställaren anger vidare att en förstärkning av stödet skulle kunna ha en annan utformning än den som föreslås i denna promemoria. Till exempel skulle möjligheten till arbetstidsförkortning på upp till 80 procent och den högre subventionsgraden på 75 procent kunna minskas. Det resoneras utförligt kring val av jämförelsemånad. Beräkningar av de offentligfinansiella effekterna vid oförändrade regler jämfört med de som föreslås i innevarande promemoria redovisas. Den ytterligare kostnadslättnaden för företag som ytterligare förlängningar och ett mer generöst stöd innebär, anges behöva vägas mot kostnadsbördan för skattebetalarna och de risker för fusk och

missbruk som följer av mer omfattande stödsystem. Även risken för att nödvändig strukturomvandling fördröjs till följd av företagets ytterligare möjligheter till förstärkt stöd har beaktats.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren har översiktligt redovisat några alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd. Det hade ökat konsekvensutredningens kvalitet om alternativa möjligheter hade beskrivits mer utförligt, men givet förslagets karaktär är befintlig redovisning tillräcklig.

Regelrådet finner därför redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren anger att förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet ser ingen uppenbar anledning att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, men konstaterar att det helt saknas beskrivningar av vilken EU-rätt som förslaget bedömts gentemot. Det hade exempelvis varit relevant att redovisa reglerna för statsstöd och befintliga stödmekanismer på EU-nivå.

Regelrådet finner därför redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten bristfällig.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Ändringsförslagen föreslås träda i kraft den 29 juni 2021. Förutom att det är viktigt att reglerna om det fortsatt förstärkta stödet träder i kraft så snart som möjligt bedöms ingen ytterligare särskild hänsyn behöva tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. Några särskilda övergångsbestämmelser bedöms inte behövas. Förslagsställaren anger att Tillväxtverket är den myndighet som hanterar och informerar om förstärkningen av stödet. Utöver myndighetens befintliga informationsinsatser bedöms det inte finnas behov av ytterligare särskilda informationsinsatser kring det förstärkta stödet.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren anger att stödsystemet är öppet för ansökningar från alla typer av företag och branscher. I relation till det totala antalet sysselsatta per bransch anges mest stöd så här långt ha betalats ut till företag verksamma i hotell- och restaurangverksamhet, tillverkningsindustrin, samt personliga och kulturella tjänster. Det anges att bedömningen av antalet individer i korttidsarbete är, liksom inför tidigare förändringar av stödet, mycket osäker och alternativa antaganden härvidlag anges. Förslagsställaren konstaterar att ytterligare företag kan få tillgång till stödet om lagen förlängs i enlighet med förslaget och antar att majoriteteten av de arbetsgivare som kan komma att ansöka om stöd för den nu aktuella perioden liksom vid tidigare förlängning har ansökt om stöd tidigare. Det finns emellertid ingen beskrivning av hur många företag som hittills fått stöd eller deras storleksmässiga fördelning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det förekommer en del värdefull information om berörda företag och branscher. Regelrådet inser svårigheter med att uppskatta antal företag som kan komma att ansöka om ytterligare stöd. Det borde emellertid vara enkelt att redovisa antal företag som hittills fått stöd, vilket hade varit relevant att redovisa då det anges att majoriteteten av arbetsgivare som kan komma att ansöka om stöd har ansökt tidigare. Det hade vidare varit önskvärt att åtminstone översiktligt redovisa statistik

över storlek på företag som hittills tagit del av stödet. Givet förslagets gynnande karaktär är redovisningen dock tillräcklig i detta avseende.

Trots vissa brister finner Regelrådet redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslaget innebär att företag under tredje kvartalet kan låta anställda gå ned i arbetstid med 20, 40, 60 eller 80 procent med en löneminskning på 4, 6, 7,5 respektive 12 procent. Vid 80 procent arbetstidsförkortning anges systemet innebära en kostnadsminskning för företaget med 72 procent. För en anställd med en månadslön på 32 700 kronor innebär det att företagets lönekostnader (dvs. löner och arbetsgivaravgifter) minskar med 30 942 kronor per månad. Den största kostnadsminskningen som ett företag kan göra under tredje kvartalet vid oförändrade regler anges vara 40 procent. I en tabell anges effekter för arbetsgivaren vid olika nivåer av arbetstidsförkortning vid 75 och 33 procent subventionsgrad. Förslaget anges gynna företagsägare som till följd av förstärkningen av stödet inte behöver säga upp personal och därmed snabbare kan återgå till normal produktion efter den ekonomiska nedgången. Det förekommer även kvantifierade uppskattningar av de offentligfinansiella effekterna kopplade till antaganden om antal korttidspermitterade.

Regelrådet gör följande bedömning. Det förekommer en hel del värdefull information om förväntade effekter för berörda företag samt beräkningar av offentligfinansiella effekter som kan användas till att kvantifiera direkta effekter för det totala antal företag som beviljas stöd. Redovisningen innehåller dock en del brister. Regelrådet noterar exempelvis att det i redogörelsen av överväganden kring jämförelsemånad anges att beslut om april som jämförelsemånad bland annat tagit hänsyn till riksdagens tillkännagivande som särskilt framhåller situationen för företag och branscher med säsongsberoende verksamheter. Det framgår inte av redovisningen att april skulle vara gynnsamt för just säsongsberoende verksamheter och det hade varit önskvärt med en mer utförlig beskrivning av hur vald jämförelsemånad påverkar dessa företag. Det hade också varit önskvärt med en beskrivning om hur handläggningstider påverkar berörda företags verksamhet. Det saknas vidare information om vilka kostnader och tidsåtgång som är förknippade med själva förfarandet kopplade till ansökan och avstämning, vilket hade varit behövligt.

Regelrådet finner därför redovisningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges bland annat att det aktuella förslaget om ett fortsatt förstärkt stöd vid korttidsarbete syftar till att fortsatt minska lönekostnaderna för företagen och att därigenom förhindra att livskraftiga företag slås ut, samtidigt som hänsyn ska tas till risken för fusk och missbruk.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att de företag som får ta del av stödet kommer att gynnas av förslaget och det ges även kvantitativ information i detta avseende. Däremot framgår inte vilka kostnader för företag som processer kring stödet kan medföra. Det framgår inte heller i vilken utsträckning den valda utformningen av reglerna kan komma att påverka kostnader eller konkurrensförhållanden, såväl mellan de företag som bedöms vara berättigade till stödet som mellan dessa och de som inte anses berättigade.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållanden bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det saknas information om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet gör följande bedömning. Det saknas överlag tillräcklig information om förslagets påverkan på berörda företag, och det kan därför inte uteslutas att det skulle finnas påverkan i även andra avseenden än de som redovisats ovan och Regelrådet finner därför även redovisningen av denna aspekt bristfällig.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det saknas en beskrivning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning. Regelrådet finner därför redovisningen bristfällig i detta avseende.

Sammantagen bedömning

Förslagsställaren anger att förslagets effekter redogörs för i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Regelrådet anser att det tydligt framgår att beaktande av förordningen har skett och konsekvensutredningen innehåller en hel del värdefull och relevant information. Det förekommer emellertid en del brister. Om ett förslag i huvudsak är gynnande för företag är det inte ovanligt att Regelrådet har visst överseende med vissa brister med hänsyn till proportionalitetsprincipen. Innevarande förslag är dessutom mycket begränsat i tid. Mot bakgrund av den stora betydelse dessa regler har för företagens villkor att överleva och de många otydligheter i såväl utformningen som tillämpningen av dem som framkommit anser emellertid Regelrådet att det hade varit behövt att mer utförligt beskriva förslagets utformning och dess konsekvenser för företag.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 12 maj 2021.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande